Nr. 56 Sibiiu, Marţi 15/27 Maiu 1884. *Anul XXXII*

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marţia, Joia şi Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru **monarchie** pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl
Pentru **străinătate** pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3fl.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la
Administraţiunea tipografiei archidiecesane Sibiiu, strada Măcelarilor 47
Corespondenţele sûnt a se adresa la:
Redacţiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refusă. — Articulii nepublicaţi nu se înapoiază.

INSERŢIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rêndul cu litere garmond — şi timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Nr. 2298 Scol.

Cerculariu

cătră toate oficiele protopresbiterali din archidiecesă ca inspectorate tractuali de scoale.

Terminul pentru depunerea esamenelor de cualificaţiune învĕţătoresci se defige în anul acesta pe *30 Iuniu* şi ḑilele următoare st. v.

Cererile pentru admitere sûnt a se aşterne prin concernentele oficii protopresbiterale şi au se între aici până la *14 Iuniu,* fiind instruite în sensul §-lui 3 al regulamentului sinodal din 1873 cu atestate de botez, de moralitate, de studiile făcute şi despre pracsa învĕţătorească (serviţiu). Prelângă aceste fiecare aspirant are a aclude cererei de admitere o scurtă descriere a vieţei sale, compusă şi scrisă de el însuşi, din care sĕ fie evidente fasele mai însemnate ale vieţii sale; în special dacă între terminarea antestudiilor şi întrarea în preparandiă, sau între absolvarea preparandiei şi întrarea în serviţiu activ învĕţătoresc, a trecut unul sau mai mulţi ani: unde şi cum a petrecut aspirantul acest timp? dacă în decursul serviţiului activ s'a întêmplat vre-o întrerupere sau strămutare în altă comună, din ce causă a urmat aceasta? unde şi cum a petrecut timpul intercalar? Dacă aspirantul aparţine armatei, e de a se arĕta: în ce an s'a asentat, când şi cât timp a fost în serviţ activ militar? Aceasta descriere a vieţei protopresbiterul are a o censura ţinênd cu deosebire în vedere prescriptele §-lui 4 din mai sus citatul regulament; ear la casul dacă faţă cu aspirantul ar ave loc vre-una din escepţiile acolo înşirate, va notifica aceasta consistoriului: la din contră va provede actul numai cu visa sa.

În special se înseamnă, că cererei de admitere la depunerea esamenului e de a se aclude tacsa de 10 fl. prescrisă în §. 125 al statutului organic, eventual a se documenta cu acte demne de credinţă absoluta sĕrăciă a suplicantului. Fără de aceste nu se va mai admite nimeni la depunerea esamenului (§ 3 regul. cit.).

Ce privesce materialul pentru esamenul de cualificaţiune se înseamnă, că partea teoretică va cuprinde toate obiectele prescrise şi obligate pentru scoalele populari elementari, subînţelegêndu-se şi limba maghiară. Partea practică se va estinde asupra metodicei din diferitele obiecte de învĕţămênt şi asupra agendelor administrative, ce are ale provedè învĕţătoriul la scoala populară în sensul prescriptelor normativului scolar din 1882 (matricule scolare, catalogge, lista de absenţii, rapoarte ş. .a).

Se înseamnă şi cu această ocasiune spre strictă conformare a tuturor, pe cari îi privesce, că învĕţători fără de esamen de cualificaţiune (învĕţătoresc) nu se pot admite la noue alegeri. Aceia, cari ca atari ocupă posturi învĕţătoresci, dacă dela prima lor aplicare au trecut doi (seau mai mulţi) ani, precum şi aceia, cari la esamenul de cualificaţiune din 1883 au fost reiiciaţi pe un an, sûnt detori sub urmarea delăturărei din funcţiune, a depune prescrisul esamen eventual a legitima împedecarea prin acte demne de credinţă.

Conform acestora tit. Dta prelângă intimarea unui esemplariu al acestui cerculariu, vei îndruma în special pe fie-care învĕţătoriu fără de esamen de cualificaţiune din acel tract, sĕ se supună negreşit în anul acesta esamenului prescris de legile din vigoare; ear despre aceia, cari din ori ce causă nu se vor conforma, vei relaţiona aici până la 15 August a. c. arĕtând şi causa eventualei împedecări.

Din şedinţa consistoriului archidiecesan, ţinută în Sibiiu, la 10 Maiu, 1884.

Nicolau Popea m. p.,
archimandrit şi vicariu archiepiscopesc.

Sibiiu, 14 Maiu 1884.

Parlamentul Ungariei s'a închis, şi după cum se esprimă un ḑiariu nu fără oare care cuvênt, capitala a rĕmas pustie. Un period de activitate parlamentară trecu preste capul populaţinnei din statul nostru, şi în faţa bilanţului periodului trecut uimiţi stăm, căci uimiţi, trebue sĕ stăm. Şi trebue sĕ stăm uimiţi, căci vedem regres preste tot locul încât e vorba de specialele noastre interese naţionali românesci.

Eram dedaţi a privì constituţiunea Ungariei de mamă dulce, cu asemenea iubire, asemenea afecţiune, asemenea simţ de dreptate pentru toţi.

Şi în teorie aşa şi este. Suntem toţi cetăţeni ai acestui stat, egali înaintea legei şi înaintea lui Dumneḑeu. Ungaria ca stat modern este a tuturor naţionalităţilor locuitoare aici. Nu esistă deci favorisare, nu deteriorare; perfectă egalitate, perfectă libertate stă scris în constituţia ţĕrei. Şi din aceste două eo ipso resultă frăţietatea cea mai perfectă.

Acestea în conturi generali. Şi ele ne dau icoana cea mai perfectă din lume. Legislaţiunea e chemată a perfecţiona pas de pas icoana aceasta în conturi atât de măreaţă, a o perfecţiona însĕ pe basa principielor ei fundamentale şi în proporţie dreaptă cu ele.

Succede parlamentului a fi compus din oameni pricepĕtori şi cu bunăvoinţă, conduşi numai de interesele adeverate a le patriei, atunci lucrul merge strună. Şi dacă conducĕtoriul e măestru, şi în directivă nu se abate dela principiele — base ale icoanei, din ea ese un cap de operă, şi lumea privesce cu uimire la fĕtul activităţii parlamentului ungar.

Aşa în teorie.

Fie-care element constitutiv al statului are sĕ fie la locul pentru care are şi chemare, dar totodată şi destoinicie. Indemnul este comun: activitare pentru patria comună. Din el isvoresce îndestulirea sufletească, aceasta nasce indeletnicirea şi voia la lucru şi resultatul lor este înflorirea patriei.

Patria înfloresce şi bogăţiile ei se inpart fără privire în dreapta sau stênga de opotrivă între toţi cetăţenii statului. Au lucrat toţi deopotrivă, primesc rĕsplata deopotrivă.

Aşa prescriă constituţia ţerei, aşa stă lucrul în teorie, şi în teorie, fericită, de trei-ori fericită este Ungaria.

Şi ea în fericirea sa teoretică a decis sĕ facă palat sacru parlamentarismului. Şi aceasta cu tot dreptul, căci noi am vĕḑut că parlamentul este chemat a perfecţiona pas de pas constituţiunea prin legi în tocmai principielor fundementale ale ei.

Aşa stă lucrul în teorie şi noi ne închinăm părintescei inimi a graţiosului nostru suveran.

O inimă nobilă, inimă părintească trebue sĕ salte în faţa sanctuariului frumoasei noastre constituţiuni, şi sĕ o venereze, ca modelul posibilităţii fericirei pămêntesci.

Aşa stăm în teorie.

Oamenii sûnt oameni, şi oamenii sûnt pĕcătoşi. Pĕcatul, ca toate pĕcatele nici odată nu are roade bune. O activitate în pĕcate, sau mai precis: o activitate cu intenţie rea, fără alte motive, de cât de a lucra rĕu, şi aceasta fără nici un titlu cu pretenţie de justificare, o asemenea activitate produce distrugere. Şi ea distruge insutit, când se face sub falnicul nume al constituţiei.

De aici vrênd nevrênd descindem la practica lucrului. Şi fiind că în teorie am reflectat la ţeara noastră — Ungaria, la ea va trebuì sĕ aplicăm şi practica. Vom fi consecuenţi, încât ne va fi permis a fi consecuenţi.

Anticipăm din capul locului că fiori reci străbat inima şi rerunchii nostri la pronunţarea cuvêntului consecuenţă. În consecuenţe la practicarea constituţiunei noastre, venim la constatarea adevĕrurilor, şi adevĕrul nimĕrui nu i place.

Cu puţine voim sĕ ḑicem totul. Riscăm totul spuind adevĕrul. Ne punem între două focuri aţiţate de fauri înferbântaţi. Şi focul cresce pe ḑi ce merge, căci faurii nu mai slăbesc din foi.

La 1867 s'a făcut pactul dialistic. Dieta Ungariei făcu mai apoi legea pentru egala îndreptăţire a naţionalităţilor.

Dela început încă legislaţiunea Ungariei s'a pus pe teren alunecos. Din ficţiunea unei naţiuni unguresci şi-au luat isvorul toate celelalte ficţiuni, şi astfel din ficţiuni în ficţiuni am ajuns la stadiul de aḑi.

Nu e mirare că lucrurile s'au desvoltat, după cum adecă ele s'au desvoltat. Greşală mare s'a făcut din toate părţile, şi nu noi vom cântărì în care parte ponderează pĕcatul.

Maghiarii, copii desmerdaţi prin soartea trecĕtoare şi sburdalnici din fire, vĕḑêndu-se ajunşi la putere, începură a sărì din estravaganţe în estravaganţe.

Spre a se putea justifica în faţa lumei căutară după pretecste. De ochii lumei au adus legea pentru naţionalităţi. Nime nu mai este naiv sĕ creadă în sinceritatea cugetului la aducerea acesteia. Din contră reservaţiunea mentală este în deobşte cunoscută.

Domnul Slavici în opul seu *„Die Romänen der oest. ung. Monarchie“* ne spune, că de sub Maria Theresia începênd, ungurii au luat metoda de a nu se opune legilor, cari nu le conveniau. Se aduceau legile în toată forma, se sancţionau şi promulgau, şi când era vorba la aplicare, lucrul rĕmânea baltă.

Această practică de o sută de ani în aplicarea legilor servì de *„reservatio mentalis“* la aducerea legilor din 1868.

Ce a urmat numai este secret. Noi ne am tot plâns, şi aplicarea legei făcea progresse în sensul indicat de noi.

Am recurs la legislaţiune contra abusurilor, şi ea ne-a întărit în credinţa noastră cu privire la reservaţia mentală. Am cerut sanarea rĕului, şi ea însăşi a pâşit agresiv.

Ţinênd cont de curentul domnitoriu în jurnalistică, legislaţiunea trebuia sĕ justifice propusul nostru. Eşì din reservaţie şi ne regularisă naţionalităţile. In special Transilvania fu arondată din nou după cercuri în mod volnic cu scopul de a demonstra lumei, că cu toată proclamarea uniunei, Transilvania tot mai este autonomă.

Schiopăta justiţia, schiopăta, reu schiopăta şi administraţia, şi spre completarea lucrului legislaţia continua cu actele de volnicie.

In primul loc românii erau ţinta tuturor lucrărilor anticonstituţionale. Lucru de tot natural. Românii la începutul erei dualismului au înscenat pasivitatea faţă cu legislaţiunea Ungariei. Pentru ei legile aduse n'au valoare, nefiind ele aduse cu concursul şi consimţemêntul lor. In naiva presupunere că prin abstinenţa lor ei vor oprì carul statului, cu îndĕrĕtnicie persistă până în momentele de faţă în ţinuta lor: pasivitate.

Ungurii la început au ḑis: *„Volenti non fit injuria“* Am lucrat deci negenaţi contra noastră pre toate terenele.

In cele din urmă s'a îngroşat lucrul. Patriotismul modern şi ideia de stat unguresc de tot modernă şi ea, apoi naturalele consecuenţe ale acestora numai putea fi reduse la *„Volenti non fit injuria“*.

Est modus in rebus. Passivistii sunt dacoromâni, nu recunosc actuala basă în stat, ergo contra lor sûnt justficate ori ce mijloace. Sub acest pretest s'au adus seria de legi, care de care mai draconică contra românilor. În acest sens a lucrat justiţia, asemenea administraţia.

Puteai prinde cu mâna rădăcina rĕului. Bunăvoinţă de o parte şi inţelepciune de alta, şi astăḑi n'am sta unde stăm.

Însĕ nu s'a urmat întocmai aşa. Marele Şaguna şi ai sei au cuprins toată greutatea situaţiunei, el însĕ n'a isbutit.

A condamnat o direcţiune, despre care era convins că ea va avea triste urmări. O a condamnat succesive până la moartea sa, căci ḑi de ḑi vedea urmările triste traduse în fapte. Până eri o au condamnat oamenii lui Şaguna, cu provocare la tristele urmări, ca aḑi sĕ o susţină tot cu provocare la tristele urmări.

Urmările din rele devin tot mai rele. Oamenii pe basa acestor urmări, scot sabia şi frânghia pen-

tru passivitate căci *„sapientis est in melius mutare consilium“*.

Dêrjiţi în această ţinută dăm ansă şi mai departe la acţiune parlamentară în sensul de până acuma. Despre justiţie şi administraţie vom tăcea.

Aşa noi.

Apoi ungurii. Călăresc pe utopii şi învenineză toate straturile sociale. În parlament se face politică de rassă: *Si ferrum non sanat ignis sanat.* Ideea de stat maghiar în sensul de astădi 'şi serbează mânosul seceriş pre stradele Clujului. Lucruri stranii acestea, căci se fac toate sub scutul constituţiunei. Însă să nu uităm că aici nu mai avem de lucru cu teoria ci cu practica acestei constituţii.

Efectele practicei le vedem cu imbelşugare lăţite prin toate cotiturile patriei noastre.

Duşmănia ia dimensiuni înspăimântătoare şi cu greu se va realisa dorinţa noastra cu înfrăţirea.

Udăm cărbunii spre ai stinge, şi i udăm cu puţin efect. Causa? Noi udăm cum putem precând maghiarii cu tot aparatul presei lor, şi românii pasivişti nu mai puţin, dau din foi. Cu chipul acesta noi mai mult aţiţăm. Prin urmare voind a stânge, ajungem tocmai la contrariul.

Greşala nu este a noastră. Practica constituţiei este vina la toate. Ungurii au apucat pe povârnişul periculos, de unde nu bucuros repăşesc. Românii cu sau fără reson stau morţiş pe lângă politica înscenată la 1868.

Ce vor urma din aceste frecări, nu scim. Noi ne vom urma calea apucată. Fără considerare vom arăta rĕul în ambele tabere, şi vom înpintena spre moderaţiune şi buna înţelegere. De nu vom isbuti, la erumperea criselor ne vom mângăia cu consciinţa, că în lumea de adi vorba înţeleaptă nu mai are trecere.

Revista politică.

Ţiarele din ţeară s'au ocupat în timpul din urmă cu mare predilecţiune de sinodul archidiecesan. Motiv le a servit conclusele luate cu privire la noua fasă în care a întrat ajutoriul împărătesc şi la adressa de loyalitate către Maiestatea Sa imperatul şi rege al nostru.

Conclusele luate în această privinţă fură reproduse de ţiarele principale unguresci şi comentate de fie-care din ele în sensul vederilor şi aspiraţiunilor lor.

Scim ce a scris „Pester Lloyd“. Deastădată vom reflecta la diarul guvernamental tipărit ungurescu „Nemzet“. Numitul ţiariu între altele scrie următoarele;

„Dacă Consistoriul din Sibiiu prin conclusul luat în această cestiune vrea să apuce pe terenul pasivităţii, singur are să fie responsabil de urmări; după părerea noastră însă ar fi în interesul respectivilor preoţi şi comune să se facă reclamări cât mai de timpuriu, ca nu cumva agitaţiunea începută în amintita direcţiune să aibă succesul dorit. Dar de aceasta nu ne temem, căci şi până acum au intrat la ministeriul de instrucţiune mai multe petiţuni în cari atât comune cât şi preoţi cer ajutor dela stat..

În cas, când nu s'ar spesa întreaga subvenţiune de stat de 24,000, disponibilă adi pentru Metropolia românească prin ajutcarele, ce le va da guvernul la cei îndreptăţiţi, restul se va întrebuinţa eventual pentru alte scopuri de ale bisericei gr.-neunite.“

Noi ne-am spus părerile noastre în acest obiect. Demnitatea bisericei se vede că a pus în respect pe publicistii din Budapesta, şi noi credem că biserica 'şi va scì disciplina pre preoţii sei.

Numirea de „greco-neuniţi“ o reducem sau la reinţă, sau la ignoranţă. În ori ce cas ea atestează nemernicia celor ce bucuros iau refugiu la nomenclaturile din timpul umilirei bisericei noastre. Contrastul între umilirea de atunci şi demnitatea ei de acuma le bate la ochi.

Cu ocasiunea ţilei de 10 Maiu presidenţii corpurilor legiuitoare ale României au felicitat pre regele lor cu căldura proprie românilor din România liberă. Reproducem după „Românul“ răspunsul regelui.

„Domnilor senatori! Domnilor deputaţi! Ne simţim cu deosebire fericiţi de a vedea împregiurul nostru pe representanţii naţinei, cari s'au grăbit a Ne aduce simţemintele lor de dragoste cu ocasiunea acestei ţile scumpe şi memorabile.

„Călduroasele cuvinte cu cari salutaţi, prin venerabilii dvoastre preşedinţi, această însemnată aniversare, şi urările cu cari încălţiţi inimile Noastre Ne umple de bucurie; ele sûnt pentru Noi un puternic indemn pentru a păşì cu încredere nainte, avênd numai o ţintă, o dorinţă: demnitatea ţĕrei, fericirea scumpului nostru popor.

„Astădi, sûnt 18 ani trecuţi de când o marinimoasă naţiune Mi-a încredinţat destinele sale.

„Fără a-Mi ascunde marile respunderi cari încă foarte tinĕr şi fără esperienţă, luasem asupra Mea, am venit în mijlocul vostru atras prin o datorie sacră, prin o misiune frumoasă, şi cu hotărîrea nestrămutată a dobândì pentru România neatârnarea sa.

„De atunci am întimpinat împreună multe greutăţi, am trecut prin grele încercări, împărtăşind cu poporul ceasuri bune şi rele; însă cu răbdare şi prin o înţelegere completă, neturburată nici un moment între naţiune şi Tron, am ajuns a îndeplinì fapte, cari, acum 18 ani, erau privite numai ca nisce dulce visuri.

„Rog pe A-Tot-Puternicul ca ţeara să străbată de acum înainte o lungă cale de linisce şi prosperitate, spre a putea întemeia şi desvolta ceea ce am câştigat prin muncă şi înţelepciune, cugetând cu toţii numai la fericirea scumpei noaste patrie“.

La cuvêntarea primarului capitalei, M. S. Regele a răspuns cu următoarele cuvinte:

„Salutăm din tot sufletul pe delegaţii cari au alergat din toate părţile ţĕrei în capitala Regatului, pe răniţii cari au venit din plaiuri şi câmpii în milocul fraţilor lor de arme, spre a reînvia amintirile frumoase legate de întreita aniversare de 10 Maiu, cari împodobesc de-a pururea istoria noastră

„Bucuria cu care România serbează în fie-care an această scumpă ţi este pentru Noi o dovadă cât de adênc s'a înrădăcinat în inimile tuturor dinastia liber aleasă de popor.

„Nu mai puţin însă este întipărită în sufletul nostru dragostea cu care am îmbrăţişat pământul românesc din ţiua chiar când am pus piciorul pe dênsul.

„Am venit atunci în mijlocul vostru cu o credinţă nemărginită în viitoriu, cu o voinţă hotărită a lucra, a lupta şi a suferì chiar, spre a putea conduce scumpa noastră Românie la fericire şi mărire, şi a dobândì pentru ea un loc demn între statele europene.

„Astădi putem privì cu bucurie şi mândrie timpurile grele ce am străbatut şi sărbătorì cu inima voioasă a şeptea aniversare a independenţei şi a treia a încoronărei: roade strălucite ale unei munci neîncetate, datorite acelora cari au lucrat şi luptat cu mintea şi cu braţul la îndeplinirea dorinţelor noastre cele mai scumpe.

„Regina şi eu primim cu o vie mulţămire călduroasele urări ce ne aduceţi şi pe care primarul iubitei noastre capitale ni le rostesce aşa de bine în numele delegaţilor tuturor oraşelor şi judeţelor ţĕrei.

„Intorcêndu-ve la căminele voastre, ve rugăm a arĕta tuturor din parte-ne simţemintele noastre de recunoscinţă, şi a spune că inimele noastre sûnt a pururea cu iubitul nostru popor.“

Corespondenţe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Poiană, 11 Maiu 1884. Domnule Redactor! Eri Joi în 10 c. se descărcă asupra comunei noastre un potop cu vijelie şi grindină între ne mai pomenite fulgere şi trăsnete, încât cugetai că a sosit sfirşitul veacului acestuia. — Pre la 12½ oare orisontul se întunecă ca noaptea; în casele cele mai luminoase abea puteai cetì din apropiere pe cifrele orologiului de părete.

La 12¾ oare fulgerul lovì în vîful turnului bisericei celei mari, care, durere, nu era apărată de parafulger, şi zdrobind grinţi, ţpărcame, uşi şi ferestrii, gaurind turnul pe mai multe locuri se perde în pământ. Mulţimea ţiglelor cădute de pe turn zdrobiră în drumul lor şi luară cu sine ţiglele de pe acoperişul bisericei, astfel aceasta este în strictul sens al cuvêntului toată ciur. Paguba aici o calculăm la minimum 1000 fl.

Mult mai mare este paguba singuraticilor locuitori, causată prin grindină şi apă. Nu numai floare, dar nici frunţă n'a remas pe pomi. Sămănăturile pe întreg hotarul fură zdrobite cu desăvîrşire de grindină, apoi spălate şi mânate de valurile apei. Grindina formează ici colea omeţi de o colosală estensiune. Toate păraele se umflară în valuri negre cât casele, restornând, rumpând şi mânând tot ce aflau în drumul lor case, şopuri, ziduri şi garduri. În chipul acesta sunt vre-o 60 familii mai mult (unii foarte mult) sau mai puţin păgubiţi.

Dintr'o curte valurile fioroase mânară un cal, dintralta o vacă ş. a. Durere şi un om, Dumitru Sarachie, îşi perdu viaţa în apele turbate. Acesta, ducênd gunoiu cu caruţa fu prins de valuri şi mânat cu căruţa cu tot fără de urmă. Cadavrul lui îl aflară de abea astădi pre apă la vale, cale de 2 miluri la podul din Apoldul de sus. Ca şi acesta au fost tare mulţi oameni, mai vêrtos copii în periclu iminent de a se îneca; unii au scăpat numai ca prin urechile acului.

Furtuna ţinu cu aceaşi vehemenţă şi fără intrerumpere preste ¾ de oară.

Făcând o preumblare pre lângă văli ni se înfăţoşează pretutindini un trist aspect de clădiri ruinate şi oameni necăjiţi şi sărăciţi, cari se silesc a scoate apa, nĕmolul şi grindina de prin pivniţe şi case. *N. M.*

Mateiaş în 11/23 Maiu 1884. Prea Onorate Domnule Redactor! Binevoiţi a da loc în „Telegraful Rom,“ următoarelor şiruri:

Comuna Mateiaş îşi are hotarul seu împărţit în trei câmpuri; în două, cari-s situate jumătate pe deal, se seamănă grâu resp. secară şi ovĕs, ear în al treilea, care formează o peninsulă în olt, se seamănă cucuruz. — Oamenii din comuna aceasta, când vĕd că cucuruzul şi earba din acaastă peninsulă sûnt tare frumoase s'au dedat a crede, că are să iasă oltul, fiind şepte părţi din opt espuse ine-

FOIŢA.

Ceva despre misiunea preotului român.

„Preotul este făclia, carea trebue să luminezе pre om, în toate căile sale; la el alergăm ca să ne aline durerile sufletesci; el trebue să ne îndulcească amărĕciunile vieţii din lumea aceasta“

G. Lazar, dascălul român.

(Urmare.)

Nu mai puţin trebue preotul a deda pre popor cu cultivarea pomăritului, stupăritului, vermilor de mătasă, care toate ar aduce un venit considerabil în punga românului.

Se înţelege că el nu va putè fi în toate acestea esemplu dar cel puţin să-i îmbărbăteze cu cuvêntul aducêndu-le de esemplu pe alte popoară, care cultivă cu bun succes acesti însemnaţi rami ai economiei, aretându-le imensele foloase ce resultă din acestea.

Un mare sacrificiu ar aduce pe altariul naţiuni acel preot care în timp de sărbători, cari har Domnului la noi sûnt destul de numeroase, precum şi în ţilele pe cari ţĕranul nostru le pierde numai de giaba în partea cea mai mare, ar ţinea anumite prelecţiuni în stil plăcut poporal. Prin aceasta ar servì în două moduri causei noastre naţionali: întâiu ar contribuì la înmulţirea cunoscinţelor în popor, a doua i-ar face să se abţină dela alte ocupaţiuni, cari necum să fie folositoare sûnt chiar dăunoase. Tot prin atari prelecţiuni interesante ar stârnì gustul cetirei în adulţi contribuind astfel la cultivarea lor ulterioară.

În casul acesta generaţiunea tineră nu ar fi condamnată de a-şi uita şi puţinele cunoscinţe câştigate în scoală precum durere să întêmplă astădi cu cei eşiţi din scoală de sub mâna învĕţătoriului. Odată stîrnit gustul cetirei, respândirea culturei în popor s'ar îndeplinì cu multă facilitate.

Foarte recomandabilă ar fi asociarea mai multor din adulţi trecuţi prin scoala poporală în anumite societăţi, cari prin contribuiri reciproce să-şi poată prenumera ţiare

Acesti adulţi în timp de sărbători se pot aduna în localul scoalei unde preotul le va cetì şi esplica părţile pe cari nu le înţeleg.

Se înţelege că aceasta la început va fi foarte greu, dar apoi cu timpul vor ajunge în cât nu vor avè lipsă de esplicare şi se vor putea desvolta de sine.

Preotul va putè privì apoi cu satisfacţie la tinerii sei, cari vor fi ca nesce flori frumoase în grădina noastră naţională. Satisfacţia sa va fi cu mult mai mare atunci când va auţì aducêndu i se mulţămite din o parte şi din alta pentru serviţiele prestate în folosul generaţiunei tinere „speranţa viitoriului unei naţiuni“.

O faptă nu mai puţin laudabilă a preotului român şi pentru care ar binemerita dela naţiunea sa ar fi, când şi-ar da silinţele să îmbărbăteze mai mulţi copii de-a poporului nostru spre a îmbrăţoşa meseriile. În casul acesta s'ar ajuta mult formarea clasei de mijloc, de carea să simte o mare necesitate.

Cele mai sus descri-se le-am pretins şi le pretindem dela preotul nostru din motivul, că el e în toată ţiua îm mijlocul poporului a cărui lipse le simte şi le vede pe fie-care minută.

Viaţa faptele şi purtările lui să fie o oglindă deschisă ochiului fie-căruia ţĕran ca privind întrênsele să se sileasca a-şi acomoda vieaţa după aceasta. Dar se recere ca oglinda aceasta să fie cât să poate de chiară, plină cu fapte nobile, căci numai astfel privind omul întrênsa să-o poată lua drept îndreptariu al vieţii sale.

Toate cele afirmate se vor putea realisa numai atunci, când preotul va fi superior în toate privinţele, când va fi o stea luminoasă în mijlocul poporului. Sântă şi nobilă e misiunea preotului român şi grea problemă are de realisat pe acest pământ. Mult aşteaptă dela dênsul naţiunea sa, carea odinioară 'l va glorifica pentru faptele sale.

Fiindcă mult se cere dela dênsul de acea lucrul şi osteneală, zel şi diliginţă şi scopul va fi ajuns.

căciunei. În anul acesta s'au prefăcut bucuria în supărare din altă parte. În 10 l. c. la 3 oare după ameadi s'au pornit o ploaie repede de spre ameadă dì apus spre meadă-noapte rĕsărit, împreunată cu grindină, care gradat a crescut la mărimea nucilor şi în 4 minute a prefăcut atât semănăturile de primăvară cât şi cele de toamnă despre cari diceau oamenii, că aşa frumoase nu au fost nici de 10 ani — întru nimica. — Această tempestate s'au descărcat peste teritoriul întreg al Mateiaşului, peste 4 părţi din 5 al Racoşului inf. şi peste 1 din 4 al Dopcei. La Racoş s'au înnecat şi vr'o 39 de porci în un părău.

Oamenii cu speranţă mare dic că din cucuruz se poate aştepta încă înoire din rădăcină, ear grânele şi sĕcările (de acestea din urmă sûnt mai multe), au început oamenii sĕ le cosească, ca sĕ facă loc la alta cositură şi cari vor putea sĕ le samene de nou oare cu ce. Acum unii oameni, cari au gătat cucuruzul şi asceptau secerişul cu sete şi foame se gată de drum oare în cătrău. Aceasta este noutatea mai mare*) de pe la noi.

Ioan Brote,
preot.

Varietăţi.

* (Himen). Simpaticul nostru artist, domnul *George Dima*, profesor de musică la institutul pedagogic-teologic de aici Dumineca trecută şi-a încredinţat de soţie pe domnişoara *Maria Bologa*, fica domnului Iacob Bologa, consilier aulic în pensiune.

* (Concert). Domnul George Dima, profesor de musică la seminariul ortodocs oriental de aici, cu ocasiunea conferenţei convocate pe Dumineca viitoare va arangia concert. Detaiurile în numĕrul viitoriu.

* (Avis). Din Almanachul edat de societatea acad. România Jună mai avem esemplare de vêndut.

Doritorii se pot adresa către comitetul societăţii; Viena VIII Langegasse Nro 4. II Stok. Preţul unui esemplar cu porto 2 fl. 15 cr. pentru România 5 lei 70 bani. *Dr. Codru Drăguşianu.*
preşedinte.

* (Învitare). La maialul ce se va arangia Mercuri în 28/16 Maiu a. c. în „Dumbrava" din partea ascultătorilor de drept dela academia regiă din loc, se învită prin aceasta cu toată onoarea toţi P. T., cari au fost învitaţi şi la balul juristilor din carnevalul trecut.

Dansul se va începe la $2^1/_2$ oare p. m.

Comitetul arangiatoriu.

* (Apel către onoratul public). Însemnătatea scoalelor pentru respândirea şi întemeiarea culturei popoarelor este cunoscută de toată lumea. Dela cultura popoarelor atârnă în diua de astădi esistenţa lor. Drept aceea se sirguesce fie-care naţiune a întemeia scoli şi a înmulţi numĕrul lor; punênd astfel temelie la înflorirea culturei poporului la propăşirea lui materială şi morală, asigurându-i esistenţa şi un nume bun între alte popoară.

Starea culturei la poporul român din Bucovina este, în asemenare cu toate celalte naţiuni din Austria, cea mai joasă, pentru că numĕrul scoalelor românesci din ţeară este cel mai mic şi cercetarea lor cea mai rea. Este lucru firesc şi netăgăduit că mergênd tot aşa, elementul românesc în Bucovina în loc sĕ sporească va tot da înapoi, şi lipsit de lumină, se va pierde încetul cu încetul în întunerecul nesciinţei şi se va cotropì

Spre a pune măcar încâtva stavilă acestei stări de lucruri, spre a întemeia scoli, spre a spriginì material pe aceia, ce din lipsa de mijloace nu poate cerceta scoala şi a îndupleca poporul, sĕ ia parte la progresul general de adi, — spre acest scop s'a înfiinţat în Suceava societatea „Scoala Română", care apelează astădi la toţi iubitorii de propăşire şi cultură, la toţi amicii şi binevoitorii poporului român din Bucovina, ca sĕ i vie întra'jutoriu.

Pe temeiul §. 3. d. din statute este societatea aceasta îndreptăţită a respândì şi liste de subscrieri. Făcênd întrebuinţare de acest paragraf comitetul societăţii se adresează şi către Domnia Voastră P. T. D. cu rugămintea, ca sĕ spriginiţi scopurile acestei societăţi, sĕ faceţi sĕ curseze aceasta listă în cercul cunoscuţilor Domniei Voastre şi sĕ stăruiţi îndemnând ca sĕ jertfească care cât va putè şi-l va trage inima pentru scopul amintit.

Banii adunaţi veti avè apoi bunavoinţă ai trimite la adresa dlui St. Stefureac, vice-preşedinte al comitetului central al societăţii „Scoala Română" din Suceava în Bucovina.

Primiţi P. T. D. cu aceasta ocasiune asigurarea deosebitei noastre stime.

Suceava 1884 luna Maiu.

Pentru comitetul societii „Scoala Română":

Preşedintele: *George cavaler de Popovici.* Secretarul: *Dr. A. Daşchevici.*

* (Cugetările şi macsimele lui Cilibi Moise). Evreul Cilibi Moise s'a născut la Focşani în 1815 şi a murit la Bucuresci în Februarie 1869. Om sĕrac, încărcat de o familie numeroasă, fără sciinţă de carte, dar isteţ la minte şi pătruns de un fel de filosofie firească a Orientului, Cilibi Moise a umblat toată vieaţa cu bocceua de marfă — mărunţişuri pe la iarmaroace şi pe stradele Bucurescilor, adunênd lumea în jurul seu prin glume, anecdote, pilde şi maxime, ce-i curgeau fără întrerupere din gură şi prindea luarea aminte a trecĕtorilor. Mai pe urmă se pusese a-şi dicta născocirile lui în tipografia Dorotea Cucu din Bucuresci, unde i se jeţuiau d'a dreptul din viu graiu şi apoi se respândeau în public în câte-o coală tipărită în multe mii de esemplare. Astfel persoana lui ajunsese a fi populară, şi multe din vorbele lui au străbătut şi au rĕmas în popor.

Cu ocasia acestei curioase figuri orientale, am putut dar oare-cum sĕ fim martori în dilele noastre la felul nascerii şi respândirii proverbelor şi dicĕtoarelor.

Estragem din „Convorbirile literare" câte-va din cele mai frumoase dicale ale desceptului evreu:

— Acela care deosebesce om de om nu este om.

— Muerea e dulce, zăharul e dulce; ce folos că zăharul se topesce şi muerea ne topesce.

— Am băgat de seamă că din toate animalele, pisicele, muscele şi femeile sunt care perd parte din vremea lor la găteală.

— O femee nu poate fi bună decât pe un an, ca şi un calendar.

— Sûnt douĕ feluri de copii, cari plâng pe părinţii lor, cei seraci de ce nu le-au mai trăit părinţii şi cei bogaţi de ce n'au murit mai nainte.

— Mai mult se poate folosì omul cu minte dela cel nebun decât nebunul dela cel cu minte.

— Ferice de acela căruia îi spui o vorbă şi pricepe dece, şi vai de cel căruia îi spui dece şi nu pricepe nici una.

— Dumnedeu s'a făcut ciredar, a băgat banii în vite.

— Sûnt trei feliuri de boale în lume: la creeri la trup şi la pungă.

— Strică cineva adevĕrul prin minciună îl strică însĕ şi prin tăcere.

— Omul de cinste nu este acela care nu face rĕul, ci acela care nu voiesce al face.

— Mincinosul când spune adevĕrul se bolnăvesce.

— Douĕ feliuri de oameni cetesc gazete, pensonarii ca sĕ le vie pofta de mâncare şi cei ce n'au ce mânca.

— Vedeţi în ce timpuri am ajuns: hârtia scrisă e mai eftină de cât cea nescrisă.

— Minciuna negăsind unde sĕ se găsdueasca a cerut dela Dumnezeu o gazdă; Dumnezeu a găsit cu cale că la jurnale şi la călindare va fi bine primită.

— În tot deauna la sf. Gheorghe şi la sf. Dumitru, Cilibi Moise are douĕ părechi de case; unde şade şi nu-l lasă sĕ ieasă, unde vrea sĕ se mute şi n'are cu ce sĕ plăteescă.

— Într'o di Cilibi Moise a dat de o mare rușine, l'au călcat hoţii şi n'au găsit nimic.

— De trei-deci de ani de când se ţine sĕrăcia de mine, şi patru-spre-dece de când mĕ ţin de politică, mie mi s'a ursit cu politica şi sĕrăciei nu i s'a urît cu mine.

— Lumea cumpĕră mănuşi dela prăvălii cu patru sfanţi părechia, la trei dile le rupe, mai bine dela Moise ovreiul cu un sfanţ rupte gata.

— Omul nu poate fi ceva de cât atunci când se va simţì că nu este nimic.

— Patru lucruri sûnt greu de scos: dinţii din gură, serăcia din casă, nebunia din cap şi datoria veche.

— Cinstesc pe tenerul care are ceva bĕtrân întrênsul şi pe bĕtrânul care are ceva tiner întrênsul.

— Când dai bani mulţi cu împrumutare, sĕ mai laşi şi pentru advocaţi.

Este o nedreptate foarte mare de a pune preţ dreptăţii.

— Tinerii spun ce fac, bĕtrânii ce au făcut şi nebunii ce ar dorì sĕ facă.

*) Mare, dor de odată şi tristă noutate. Fostau asecurate aceste sĕmĕnături? Părintele Brote ne-ar face mare serviţiu dacă ne-ar spune. Red.

Neagra icoană a lui pre carea ni-o înfaţiseazā într'un mod atât de dureros cuvintele „sĕ faci ce dice popa, dar sĕ nu faci ce face popa" facă sĕ se lumineze, căci numai atunci va putea dice liniscit la moartea sa: cât am trăit, pentru scumpa mea naţiune am lucrat.

El trebue sĕ strălucească prin faptele sale, sĕ întindă mâna de ajutoriu celor năcăjiţi, sĕ mângâe pre cei asupriţi, sĕ le de sfaturile de lipsă în diferite acţiuni a le vieţei! El trebue sĕ fie balsamul rĕcoritoriu la care sĕ alearge credincioşii sei pentru a-şi alina suferinţele.

Cu un cuvênt „Preotul trebue sĕ fie un om de model în toate, un părinte comun al poporenilor sei, care se bucură când ei se veselesc şi cu ei de o potrivă plânge când sunt intristaţi, strălucesce prin inţelepciune şi este nesecat în sfaturi consolatoare, posede maniere fine, în veselie e cumpĕtat, ear inima lui e înflăcărată de veritătile mari ale sciinţei şi ale religiunei; un astfel de preot va fi în adevĕr „regele comûnei sale" atunci poporul pe care el 'l guvernează cu uşuritate va înfrunta greumintele sorţii elementele străine şi neamice nu'l vor surpa în luptă; în luptă va fi tare şi nici odată nu va perì!"

Lupşanul.

Loterie.

Sâmbătă în 24 Maiu 1884.

Buda:	58	39	77	5	45

Bursa de Viena şi Pesta.

Din 24 Maiu n. 1884.

	Viena	*B-pesta*
Renta de aur ung. de 6%	122.90	122 60
Renta de aur ung. de 4%	91.65	91 65
Renta ung. de hârtie	88.50	88.40
Obligaţuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	102.50	101.50
Obligaţiuni ung. cu clausulă de sorţire	101.—	100.50
Galbin	5.74	5.72
Napoleon	9.70½	9.68
London (pe poliţa de trei luni)	122.05	121.35

Nr. 174. [735] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante de clasa III Bertin, protopresbiteratul gr. or. al Zarandului, se escrie în urma ordinaţiunei Venerabilului consistoriu archidiecesan dto 13 Martie a. c. Nr, 1019 B. concurs nou, *cu termin de 30 dile dela prima publicare în* „Telegraful Român."

Venitele sigure împreunate cu acest post parochial sûnt 325 fl. v. a. la an, cari cu timp se mai pot urca.

Doritorii de a competa la această parochie vor avea a-şi aşterne petiţiunile lor instruite în sensul statutului organic şi al regulamentului congresual pentru parochii, la subscrisul, până la terminul sus indicat.

Brad în 6 Maiu 1884.

În conţelegere cu comitetul purochial.

Georgiu Părău,
adm. ppresb.

Nr. 78. [730] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan, în parochia de clasa III. Vidra de jos, prelângă neputinciosul paroch de acolo, pre basa decisiunei Preaven. Consistoriu archidiecesan Nr. 871 B. din a. c. se escrie concurs, cu termin de 30 dile dela prima publicare în „Telegraful Român".

Emolumentele împreunate cu acest post sûnt: jumĕtate din toate venitele stolare sistemisate de peste an, dela 190 de familie.

Doritorii de a ocupa acest post, aude a-şi subşterne petiţiunile instruite conform legilor din vigoare, subscrisului oficiu protopresbiteral, până la terminul mai sus indicat.

Abrud în 28 Aprilie 1884.

În conţelegere cu comitetul parochial gr. or. din Vidra de jos.

Ioan Gall,
protop. ca adm.

Anunciu.

Subscrisul are onoare a face onoratului public cunoscut, cum că pe lângă **feliurite mărfuri** în preţ moderat, mai posede cuantităţi mari de **stofe fine de reverende preoţesci** metru dela 1 fl. 80 cr. până la 4 fl. v. a., asemenea şi **brîuri vinete** şi **roşii** fine cu mult mai eftine ca până acum.

Grigorie Mateiu,
comerciante dela 1830.

[736] 1—2

Nr. 403 1882 civ. [533] 3—3

Publicaţiune.

Spre a se putea începe preparativele în procesul de segregarea pădurilior şi a păşunitului în comuna **Diospataka,** şianume pentru regularea representaţiei, statorirea preliminariului de spese şi facerea acţiunei se pune di de petractare în **Diospataka pe 23 Iunie 1884** şi dilele următoare, la care se învită cei interesaţi.

Deeş, 18 Faur, 1882.

Sebesal p., m
jude esmis.

Unicul, cel mai avantagios și mai bun mod de comandare!

Toate necesitățile singuraticilor și familiilor sĕ pot împărți în 5 clase și se pot comanda în modul cel mai **avantagios** (mai eftin ca dela firma originală) și **mai sigur** (cu garanție întreită) numai și esclusiv dela biroul central

„Anunciul internațional“

(Budapesta VII. Károlykörut (Rombach u. 6).

Se garantează următoarele **avantagie:** 1. Cumpĕrătorul primesce garanție întreită, că i se dau articlii și lucruri solide, avantagioase și originale. 2. La dorință numai comandatorului dăm calitate secundară cu preț mai mic. 3. Comandatorul poate sĕ-și acopere toate trebuințele printr'o singură cartă de corespondență și poate economisa separat spesele de espediție. 4. Articulii marcați cu o stea se espedează cu 10% mai eftin, ca dela fabrica originală. (Pentru că din acestea se comandă și cumpĕră multe dela noi). 5. Cu comandatorul corespondăm gratis. 6. Espedăm gratis comande până la 5 chile și dela 10 fl. în sus. 7. Articulii necorespundĕtori se reprimesc. 8. Acei, cari primesc articuli spre a-i vinde, se vor împărtăși în asemenea favoruri de preț, ca dela singuraticele firme. 9 Fie care cumpĕrător sau comandator adresându-se către noi în scris sau verbal, se va însciința pe spesele noastre despre transport și va primì notă detaiată. 10. La comande mai mari se poate face solvirea în rate.

Pentru fie-care comandă oferim garanție întreită: din partea noastră, a firmei și a speditureі. (*Prețuri originale*).

I. Specialități de cură.

Beuturi de cură. Vin de Tocaj — China-var, cel mai puternic mijloc spre a înmulți sângele; fie-care picătură se preface în sânge. O sticlă 5 fl.

Essență întăritoare de bere, recoritoare, adormitoare (Condensed beer). Sticla 1 fl.

Pilule de essența de Champagne (la un pocal 1 pilulă) o cutie 1 fl.

Cognac de Champagne, dejun întăritor, 1 sticlă 2 fl.

Bere malată de **Hoff Ioan**, 1 ploscă 60 cr. — **Essență de pelin,** 1 sticlă 4 fl. ($1^1/_2$ litră e destul pentru a preface 54 litre în pelinul cel mai escelent). E minunat apetitoriu. — Ape minerale cu prețuri originale.

Mâncări de cură. Cafea Hungaria dela Szalady Antal. Cea mai bună medecină pentru dureri de stomach și dissenterie. Cea mai eftină cafea de casă. (Pentru lungirea vieței). Un chilo 1 fl. 20 cr.

Prav curat de cacăo ($^1/_2$ chilo pentru 100 fingii), 2 fl. 20 cr.

Chocoladă sanitară, o cutie mare 70 cr.

Mijloace de medicament: „Magnetisător“ 10 fl. **Vană de baie cu încălțit** 40 fl. **Pipe higienice** pentru delăturarea nicotinului și rĕcorirea fumului, a mirosului neplăcut și a înegririi dinților, à 1 fl. 80 cr.; lungi 3 fl., cu capac 2 fl. 20 cr. **Ciuture higienice** 60 cr. — 1 fl. 20 cr. **Sugarete higienice** 1 fl. **Aparate de gimnastică pentru casă** 25 fl.

Medicamente de casă neapĕrat de lipsă pentru fie-care familie: **Apă de ochi** (essențiă de ochi) 90 cr. **Pânză pentru reumatism,** cu putere îndoită 2 fl. 10 cr. **Spirtul sărat** (Franzbrantwein), Fáczányian renumit în toată lumea· 1 fl. 20 cr. și 70 cr. **Spirt sărat de Brázay:** 80 cr. și 40 cr. (în 42 casuri de morb). **Hârtie de dinți Fáczányiană** în contra durerilor de obraz și ureche 70 cr. **Muștariu dulce maghiar** 1 fl. sau 50 cr. **Săpun-Phenyl** în contra atacurilor de piele: 70 cr. **Unsoare universală** de **M. Weiss** sau de **Fonty** pentru rane, 30, 50 cr. 1 fl. **Bravais de fer** pentru cei ce sufer de lipsă de sânge: 3 fl. **Apă de esență de fer maghiară,** pentru casuri de gălbinare, lipsă de sânge, slăbiciune și de eșofare, o litră 1 fl. 20 cr.; 5 litre 5 fl. **Uleiu de ureche** 2 fl.

Afară de acestea ori ce soiu de medicament se trimite cu prețul seu orginal.

II. Parfumĕrii.

Puder-Blaha din parfumĕria lui M. Müller. Tot acolo se află ori ce feliu de pudere și parfumuri. — **„Juno-crême“ Jaulus** din materie fără ingrediențe minerale și nestricăcioase, contra petelor, pete de ficat, 1 fl. 50 cr. **„Juno-pasta“** pentru albirea ca neaua a feții — 2 fl. — **„Juno-puder“** 60 cr. Recomandate în modul cel mai favorabil de institutele chemice din Viena și Budapesta. Parfumerii indispensabile pentru toaletă.

Medicament nou unguresc pentru coloratul pĕrului pentru redobêndirea coloarei naturale. Specia Tokody prețul 2 fl. 50 cr.

Sapun parfumat Sultana. Indispensabil în ori ce budoar, de un efect recunoscut estraordinar. Prețul 3 bucăți 1 fl. Soiul Nemencsek.

Medicament pentru crescerea pĕrului. Secretul familiei a lui R. Hausner. Prețul 1 fl. 40 cr.

Stêrpitor de pĕr (din părți încomode) 2 fl. **Medicament pentru creșterea pĕrului și a mustețelor** 2 fl. 50 cr. până 5 fl. **Instrument de încrețirea pĕrului** fără de foc și fer 1 fl. 20 cr. **Praf de dinți melusine** 60 cr.

Afară de aceste toate piesele de toilettă ce le recere o parfumĕrie de dame și domni: după consemnarea din catalog.

III. Articuli de economia casei.

Fabricatele din **„Prima fabrică ung. de unsoare neagră de piele“.** (Schuhwichse). Unsoare neagră pentru pei 1 fl. 20 cr., galbină 1 fl. 50 cr. Lac duplu venețian 60 cr. de Nemencsek, speditorul de curte a archid. Iosif. Speditor militar, polițian etc.

Cleiu universal rece de Singer. Pentru cleirea buților, sticlelor, pipelor, bucăților de lemne și a peilor 30, 50 și 80 cr.

Poleitură de lac Mosánsky. Pentru curățirea metalelor — soiul Nemencsek 10 cr. **Prav contra insectelor** de Polsch 1 fl. **Prav pentru stêrpirea cloțanilor** de Reiss 1 fl.

Vlăstari de fragi-mammuth 50 de bucăți cu 6 fl. (Face nește fructe gigantice).

Pouding-sauce-estract, o ploscă mare 3 fl — **Estract de carne** 1 chilgr. 2 fl. — **Estract de lapte** 1 chilă 2 fl 80 cr.

Întăreală (scrobeală) albă, sclipicioasă, cea mai escelentă 5 fl. (La o casă mare ajunge un an întreg).

Lustru de parchet 5 chile 10 fl.

Nutreț pentru câni, cel mai plăcut, 50 de chilogram 18 fl.

Portfoliu cu aparate de foc, cu o stampilă, o busolă, un ciontător de su gări, o mĕsură metrică, cu aprindĕtor etc. 3 fl. 80 cr.

Portfoliu de metal, cu încuietori separate pentru fie-care gen de bani: 6 fl.

Instrument pentru mărunțitul de lemne fără sgomot și osteneală 3 fl.

Cleiu de omide pentru scutirea florilor, tufelor și a pomilor de ori ce omidă 3 fl.

IV. Articuli de modă, vestminte.

Articuli de modă pentru bărbați și schimburi de B. Roman, croitor. Vestminte albe sanitari și îmbrăcăminte de Dr. August Jäger din magazinul principal din Budapesta. Pălării din magazinul principal al lui Nyerges.

Articuli de modă pentru femei dela speditorii de curte Monasterli și Kuzmik. Vestminte femeesci dela Friederich, din croitoria principală a fostilor Alter și Kiss.

Papuci din fabrica lui Lőrincz István, pentru bărbați, dame și copii.

Ac electric de cravată, cu un luciu ardĕtor 15 fl.

Roc (căput) în contra rĕcelii 10 fl.

Imbrăcăminte de bărbați, I. à 10 fl, II. 32 fl., III. 52 fl. — **Îmbrăcăminte de copii** 6 fl., 14 fl., 40 fl. — **Îmbrăcăminte pentru dame** 8 fl, 20 fl, 60 fl — **Îmbrăcăminte scandinavică de drum** 24 fl. — **Îmbrăcăminte tirolesă pentru vênători și touriști** (pantaloni, roc, pardesiu și pălărie) 55 fl.

Odăjdii și ornamente bisericești dela Zambach și Gavora. — **Uniforme** de Tiller. — Preste acest preț curantul normal.

V. Felurimi.

Se recomandă productele de spirt, drojde de bere, liqueur, rum și esența de oțet, din fabrica societății Gschwindt.

Mobilii de casă, dela I. Benyovics. Scaun **excellențiar,** pentru 16 scopuri de C. Schöberl. **Căssi de bani,** de Fr. Wiese, speditor de curte. **Mobile de fer,** de H. Stitz. **Porțelan și vase** dela speditorul de curte T. Hüttl.

Sticlării din fabrica lui Stölzle și fii. **Trăsuri și calesce** din fabrica lui Iosif Bogdan. **Recuisite pentru căi** de L. Szigeti. **Recuisite din gimnastică,** unelte, petri de moară, recuisite de cuină, de Geitner și Rausen.

Biliard și mese de joc de J. Gyöngyössy. „Ariston“ instrument musical ce cântă de sine, 25 fl., din magazinul principal. **„Orchestrion“** orchestru admirabil, cântă de sine, dela 1000 fl. în sus, din fabrica principală. **Clavire** din fabrica lui Lédeczy.

Pusci de vênat, pistoale etc. la speditorul de curte Kirner. **Recuisite de vênat** și pentru călĕtoria, dela T. Kertész

Mașini de cusut de Neidlinger. Instrumente necesarii la măiestrii de Geitner și Rausch.

Cele mai eminente vinuri spumegătoare din Francia, dela L. Müller, representantele firmei Jaques Louis Fréres în Budapesta Grand vin dela courone 3 fl. 80 cr. Carte blanche 1-ére chois 3 fl. 50 cr.

Essențiі pentru gătirea liqueurelor de ori ce soiu, din fabrica lui A. Watterich.

Portrete succese frumoase, din laboratoriul lui J. Neumann, Zugrăviă de cărbune 3 fl., de cretă 6 fl., de oleu (mărimea întreagă) dela 8 fl. în sus. Icoanele se remit nevătĕmate. Stindarde cu portrete pentru alegeri, din laboratoriul lui J. Neumann.

Lucruri de gravură, sigile, stampilii, marce de sigil, monograme, cu prețul cel mai eftin.

Juvaere. Orologiu de busunariu — remontoir de argint, 14 fl. — Orologiu de argint solid, 10 fl. — Orologiu de argint 5, 6 8 fl. — De aur 22, 28, 40, 150 fl. — Inel 3, 5, 7, 12 fl. — Briliant 14 fl., 22 fl. până la 2000 fl. — Lanțuri de oțel aurite, pe lângă garanță de 5 ani, 3 fl.

Clopote-eolice, atinse fiind de cea mai mică boare dau tonuri magice, 7 fl.

Heliograf, cu care ori cine poate produce și 100 de fotografii, 10 fl. — **Bastoane de hârtie,** nu se pot rupe, 20 fl. 20 cr. — **Citheră de violină și tobă,** 5 fl. — **Căruț pentru copii,** 10 fl — **Pat pentru copii,** 8 fl. — **Fântână săritoare** în saloane, asvêrle și până la 4 metri, 42 fl.

Revolver, 4 până la 5 fl — **Le faucheaux** arme de vênat 25 fl.

Vinuri (din pămêntul sfânt) Palestina, de Ierusalim, Hebron și Betleem câte o sticlă, 3 la olaltă 4 fl. 50 cr. — **Vinuri de Grecia** 12 specii, 12 sticle 19 fl. — **Vinuri roșii dioclețiane** din Dalmația, 1 bute de 5 litre 3 fl. — **Vinuri de champagne dela Ren** 1 sticlă (monopol) 1 fl. 80 cr. — **Vinuri naturale dela Ren,** 50 litre 25 fl. — **Vin de mere,** 100 litre, 20 fl.

Timbre de epistolă a lor 50 deosebite națiuni, 20 cr., 500 dărabe feliurite 10 fl.

Violină 8 fl., 12 fl, 20 fl. capd'operă 60 fl., veche italiană 500 fl. — **Arcuri** 1 fl. 40 cr. până la 16 fl. — **Cuthie** 2 fl. — **Citheră** 10 fl. — **Guitară** 5 fl.

Pictură de geamuri de sticlă, ori cine o poate lipì, în mărime de 42×53 centimetri 12 fl.

Antoped, adecă căruț ce se pune în mișcare prin greutatea trupului, 50 fl. — **Car de povară,** purtat de om, 5 fl. — **Grații de flori în fereastă,** 3 fl.

Ochian, în formă de lanț atârnător de orologiu, pentru priviri în teatru, în liber etc. 5 fl.

Mașinele de economia ungară, engleză, franceză, germană și americană a domnului **Tarnoczy Gusztáv** (Budapesta, Váczi kőrút 49, csarnok 78), cari se recunosc de către agricultori a fi cele mai bune, cele mai eftine, mai bune pentru întrebuințare și mai solide; și cari s'au premiat la toate esposițiunile economice cu cele mai mari premii — se recomandă cu tot deadinsul tuturor. Catalogul prețurilor, precum și esplicările de lipsă se dau fiesce-căruia cu toată punctualitatea.

Cu un cuvênt, ori ce obiect și articlu, se gătesce și se trimite conform tarife tipărite.

Primul loc central de speduire a tuturor productelor, articlilor și fabricatelor de esport din Ungaria (vin de Tocai, Ménes, din ținutul Balaton, prin L. Vomossy, bere de Köbánya, dela Dittrich și Gottschling, pipe de Semnitz dela F. Heller, fer unguresc, otiel etc. dela P. C. Vadhus, lampe, papir, sapun, paprica (ardeiu) de Seghedin etc.), procurêndule toate dela isvoarele cele mai directe, cu prețuri ficsate și cu prețul stabilit în tarifa respectivelor firme.

O probă poate convinge ori și pe cine.

Prețul „Anunciului internațional“ pe un an face 10 fl.

[737] 1 **„Anunciul internațional“.**

(Budapesta VII. Károly körut 7.)

Efeptuire promptă, onorabilă și grabnică.

Redactor provisoriu: Mateiu Voileanu

Editura și tipariul tipografiei archidiecesane.